

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ БҮЙИЧА БЎШ ПРОФЕССОР-ҮҚИТУВЧИ ХОДИМЛАР ТАРКИБИГА ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

Доцентлар

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Фармакология” кафедраси

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Коммунал ва меҳнат гигиенаси” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Факультет ва госпитал жарроҳлик №2” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Анестезиология ва реаниматология” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Факультет ва госпитал терапия №1” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Болалар касалликлари №1” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Отолорингология ва стоматология” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Нерв касалликлари” кафедраси

Камта ўқитувчилар

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Одам анатомияси ва ОЖТА” кафедраси

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Патология” кафедраси

Малака ошириш факультетига қарашли “Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейроражарроҳлик №1” кафедраси

Малака ошириш факультетига қарашли “Ички касалликлар №1” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Анестезиология ва реаниматология” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Факультет ва госпитал терапия №2” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Факультет ва госпитал жарроҳлик №2” кафедраси

Тиббий педагогика факультетига қарашли “Юқумли ва болалар юқумли касалликлари” кафедраси

Тиббий профилактика факультетига қарашли “Болалар, ўсмирилар ва овқатланиш гигиенаси” кафедраси

Малака ошириш факультетига қарашли “Травматология, ортопедия ХДЖ ва нейроражарроҳлик №1” кафедраси

Малака ошириш факультетига қарашли “Ички касалликлар №1” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Анестезиология ва реаниматология” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Ички касалликлар пропедевтикаси ва гематология” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Умумий ва болалар жарроҳлиги” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Отолорингология ва стоматология” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Хирургик касалликлар” кафедраси

Даволаш факультетига қарашли “Акушер-гинекология №1” кафедраси

Хужжатларни қабул қилиш муддати эълон қилинган кундан бошлаб бир ойда ректоратнинг девонхона бўлимига топширилади. Манзилимиз: Олмазор тумани, Фаробий кўчаси, 2-уи.

ТМА.UZ сайтиning “МАЊНАВИЯТ ВА МАЊРИФАТ ПОРТАЛИ” да “ТАЛАБА ИЖОДИ” рубрикаси ташкил этилганлиги муносабати билан Тошкент Тиббиёт академиясининг барча ижодкор талабалари ва магистрларини ижод намуналарини (шеърлар, ҳикоялар, очерклар ва ҳ.к.) сайтимиз орқали эълон қилиб борамиз.

Ушбу рубрикада 2 йўналиш мавжуд:

1. Талаба ижодига мансуб ҳикоялар
2. Талаба ижодига мансуб шеърлар

Агарда, сизнинг ҳам ижодкорона қўллэзмалариниз бўлса, уларни беъосита ТТА мањнавият ва мањрифат портали орқали ўз мухлисларингизга танишишириб боришингиз мумкин. Бунинг учун мањнавият ва мањрифат бўлимига мурожаат қилинг. Шу билан бир қаторда ижод намуналари академиянинг “Тиббиётнома” газетасида ҳам чол этилади.

TTA мањнавият ва мањрифат бўлими

Тел: (99871) 150-78-03

MUASSIS:
TOSHKENT
TIBBIYOT
AKADEMIYASI

MUHARRIR
TURDIQUL
BOVOMURATOV

TAHRIR HAYATI:
Q.Nizomov (Bosh muharrir o'rinnbosari),
O.Hazratov, D.Hidayeva, D.Norgulov,
L.Abduqodirova, D. Xudoyqulov

Gazeta Toshkent Matbuot va axborot boshqarmasida 2007-yil 15-yanvarda 02-0049 raqam bilan ro'yxatga olingan

Mualliflar fikri tahririyat nuqati nazaridan farqlanishi mumkin. Maqolalardagi ma'lumotlar uchun mualliflar javobgardir

Gazeta Pentium-IV kompyuterida sahifalandi va Toshkent Tibbiyot akademiya RISOGRAFida 400 nusxada chop etildi.
Manzilimiz:
Toshkent shahri, Farobiy ko'chasi, 2-uy
Nashr uchun ma'sul Q. Nizomov

Topshirish vaqtiga: 14.00

ТИББИЙОТНОМА

TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI NASHRI

№ 4 2017 YIL 25 APREL

Тошкент Тиббиёт академиясига қарашли академик лицей мажлислар зилида шифокор, олим, ихтирочи, педагог, Ўзбекистон Фанлар академиясининг академиги Турғунпўлат Обидович Даминовнинг ТТА талабалари билан давра сўхбати бўлиб ўтди.

САЛОМАТЛИК САРИ ҚАДАМ

СПОРТ – САЛОМАТЛИК ГАРОВИ

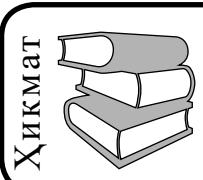
Тошкент Тиббиёт педиатрия институти томонидан олий таълим муассасалари ўтрасида ўтказилган спартакиадада ТТА даволаш факультети оториноларингология, стоматология кафедралари ходимлари муносаби иштирок этишиди.

Мусобақа ходимлар ўтрасида соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, уларни жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб қилиш, бу орқали бўши вакътларини сермазмун ўтказишларига кўмаклашиш мақсадида ўтказилди. Мусобақада Тошкент Тиббиёт академияси ректори, профессор Л.Тўйчиев ҳамда олий таълим муассасалари ректорлари иштирок этди.

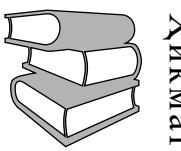
Қизиқарли беллашувларга бой тарзда кечган мусобақада голиб ва совриндорлар аниқланди. Қувонарлиси Академиянинг оториноларингология ва стоматология кафедраларининг ходимлари футбол бўйича беллашувларда 2-уринни эгаллашди. Баскетбол мусобақасида ҳам уларга 2-урин насиб этди.

Голиб ва совриндорларга диплом ва фахрий ёрликлар топширилди.

(Давоми 2-бетда.)

Ҳалол меҳнатдан яхши фазилат йўқ

Ҳикмат

ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ
– ҲАЛҚИМИЗНИНГ
МУНОСИБ ҲАЁТ КЕЧИРИШ
МУҲИТИНИ ТАЪМИНЛАШ
ПОЙДЕВОРИДИР

Ўзбекистон Республика Президенти Ш.М. Мирзиёевнинг 2017 йил 7 февралда “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги Фармони қабул қилинди. Мазкур фармонда 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг қуйидаги бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегияси белгилаб берилди.

Давлат ва жамият қурилишини такомиллаштириш. Конун устуворигини таъминлаш ва суд-хукуқ тизимини янада испол қилиш.

Иктисолидетни янада ривожлантириш ва либераллаштириш. Ихтимоий соҳани ривожлантириш.

Хавфислик, миллатлараро тутувлик ва диний бағрикенгликини таъминлаш, чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли аталий руҳдаги ташки сиёsat юритиш.

Ҳаракатлар стратегияси беш босқичда, мамлакатимизда йилларга берилган номлардан келиб чиқиб, ҳар бир йил бўйича давлат дастури қабул қилинишини назарда тутган хонда амалга оширилади. Шундан келиб чиқиб, Ҳаракатлар стратегиясини “Халқ билан мулокот ва инсон манфаатлари йили”да амалга ошириша оид давлат дастури тасдиқланди.

Ҳаракатлар стратегиясининг максади олиб бораётган ислоҳотлар самародорлигини тубдан оширишдан, давлат ва жамиятнинг ҳар томонлами ва жадал ривожланишини таъминлаш учун шарт-шароитлар яратишдан, мамлакатни модернизациялаш ва ҳәётимизнинг барча соҳаларини эркинлаштиришдан иборатdir. Ҳаракатлар стратегиясига Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан сайловолди жараёни, жамоатчилик, ишбилармон доиралар вакиллари ҳамда давлат органлари билан учрашувлар чорига билдирилган мамлакатни иктиомий-сиёсий, социал иктисолид, маданий-гуманитар ривожланишнинг концептуал масалалари киритилди.

“Ихтимоий соҳани ривожлантириш” деб номланган тўртинчи йўналиш ахоли бандлигини ошириш, фўқароларни ихтимоий химоя қилиш ва уларнинг саломатлигини сақлаш, ихтимоий ёрдам сифатини ошириш, хотин-қизларнинг иктиомий-сиёсий ҳаётдаги мақомини ошириш, соглини сақлаш соҳасини испол қилиш, умумий ўрта таълим, ўрта ва олий таълим сифатини яхшилаш ҳамда уларни ривожлантириш чора-тадбирларини амалга ошириши назарда тутади.

ХАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИ – ХАЛҚИМИЗНИНГ МУНОСИБ ҲАЁТ КЕЧИРИШ МУҲИТИНИ ТАЪМИНЛАШ ПОЙДЕВОРИДИР

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Жумладан, 78 та туман тибиёт бирлашмасыни, 7 та шахар ва 2 та вилоят кўп тармоқли тибиёт марказини қайта куриш, тез тиббий ёрдам хизматни 1200 та махсус автотранспорт билан таъминлаш режалаштирилмоқда. Харакатлар стратегиясининг тўртинчи устувор ўйналишида белгиланган вазифаларни амалда татбик қилишда, умумий ўрта таълим сифатини тубдан ошириш, чет тиллар, информатика ҳамда математика, физика, кимё, биология каби бошқа мухим ва талаб юкори бўлган фанларни чукурлаштирилган тартибда ўргатиш, таълим ва ўқитиш сифатини оширишда мухим

аҳамиятга эгадир. Харакатлар стратегиясидан келип чиқиб 2017 йил 14 марта Узбекистон Республикаси Президентининг “Ўрта маҳсус қасб-хунар таълими мусассасалари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”га қарор қабул қилинди. Харакатлар стратегияси ёшларга оид давлат сиёсатини такомиллаштириши вазифаларни ҳам белгилади. Жумладан, жисмонан соглам, руҳан ва ақрий ривожланган, Ватанга содик, қатъий ҳаётӣ нутқи назарга эга, ижодий ва интеллектуал ёшларни кўллаб-кувватлаш, ўрта маҳсус қасб-хунар ва олий таълимни битирувчиларни ишга жойлаштириш, хусусий тадбиркорлик соҳасига жалб қилиш, ёшларни ижтимоий ҳимоя қилиш, ёш оиласар

Ш.ЮНУСОВА,
ТТА қошидаги академик лицей ижтимоий
фандар кафедраси мудири

ШАРОФ РАШИДОВ ЁЗУВЧИ ВА ДАВЛАТ АРБОИ

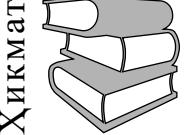
Шароф Рашидов (1917-1983) йилларда яшаб ижод қилди. Шу йиллар оралиғида ўзининг ишчанлигини намоён эта олди. У 1935 йил Жиззах педагогика техникумини тамомлadi. 1941 йилда эса Самарқанд филология факультетини тугатиб, Самарқанд вилояти газетасида маstryul муҳаррир ўринбосари сифатида фаолият юритди. 1944-1947 йилларда Узбекистон КП Самарқанд вилояти котиби, 1947-1949 йилларда эса “Қизил Узбекистон” газетасининг муҳаррiri бўлиб, 1949-1950 йиллари Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси, 1950-1959 йилларда эса Ўзбекистон Олий Совети Президиуми раиси, 1959-1983 йилларда Ўзбекистон КП МК Биринчи котиби, 1961-1983 йил КПСС МК Сиёсий бюроси Президиуми аъзоси сифатида фаолият олиб борди. Унга 1974-1977 йилларда 2 марта Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Ш. Р. Рашидов адабиётга шоир сифатида кириб келди. Унинг йирик асари “Чегарачи” достони 1937 йилда нашр қилинди. Чоризмга қарши кураш туйғулари билан сурорилган “Қаҳрим” шеърлар тўплами эса 1945 йилда чоп этилди. У фаолияти давомида мамлакатни иқтисодий таъкидлари билан Ш. Р. Рашидов таваллудининг 75 йиллиги кенг қамровли нишонланди. Давлатимиз раҳбари унинг фаолияти алоҳида хурмат қилинишини таъкидлadi. У ўз даврининг ақл, илм, сиёсатчиси сифатида фаолият олиб борди. Унинг томонидан Тошкентдаги Халқлар дўystligi саройи (ҳозирги Истиқлол саройи)нинг меймoriy мажмуаси учун қурилиш гоясининг муаллифи ва ижодий раҳбари сифатида вафотидан сўнг Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат мукофоти билан тақдирланди. 1994 йил Тошкент ва Жиззах шаҳридан кўчалар, маҳаллаларга унинг номи берилган. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев Ш. Р. Рашидовнинг 100 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида 2017 йил 27 марта қарорини имзолади. Унга кўра Ўзбекистоннинг барча худудларида унинг фаолиятига доир учрашувлар, тадбирлар ўтказиш лозимлиги белгилаб қўйилди. Тошкент Тиббиёт академиясида қарор ижросини таъминлаш мақсадида тадбирлар режаси ишлаб чиқилди ва амалга оширилмоқда.

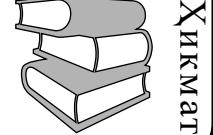
Ш. Р. Рашидов ҳалқ ва мамлакат ҳаётida рўй берган воқеаларни давлат арбоби сифатида мушоҳада этиб, адабиётнинг бадавийлик мезонларидан кўра гоявийлик тамоилига кўпроқ эътибор берди. Жумладан ўзининг фаолиятида алоҳида аҳамиятга эга лирик қиссаси хинд ҳалқ афсонаси асосида ёзилган “Кашмир кўшиғи”дир. Бу лирик қисса алоҳида ўринни эгаллади.

У Республикага раҳбарлик қилган йилларида қатор бунёдкорлик ишлари билан бирга қишлоқ ҳўжалигига туб ўзгаришларни амалга ошириди. Жумладан, ерлардан нооқилона фойдаланиш оқибатида экологик вазиятнинг бузилиши, пахта яккаҳомиллигининг қарор топиши каби ноxуш ҳолатлар юз бериши мумкинлигини алоҳида таъкидлайди. Бу эса унинг кейинчалик Марказ томонидан тоҷалитар тузумнинг барча кирдикорлари унга юкланиб, 1980 йилларда ноҳақ қораланди. Бирок Марказ томонидан унинг

Д. НОРҚУЛОВ,
Турон ФА академиги, ТТА профессори
Ш. ИСКАНДАРОВ,
ижтимоий фандар кафедраси ўқитувчisi

Ҳаётнинг илдизи ерга қадалган

Ҳикмат

Дунё яралибдики, тинчлик-осойишталик инсоният учун тенгсиз неъмат бўлиб келмоқда. Чунки, биринчи галда осуда ҳаёт, яратувчан меҳнат ва фаровонлик, умуман, барча эзгу мақсадларнинг рўёби энг аввало шу неъматга боғлиқ. Аммо азалдан яхшилик билан ёмонлик, эзгулик билан ёвузлик каби нисбий кучлар бўлганидек, инсон ҳаётига раҳна солувчи оғатлар ҳам мавжуд. Улардан бири эса ҳозирда дунё давлатларини ташвишга solaётган ва ҳозиргacha ечимини топмай келаётган диний экстремизмдир.

Диний экстремизмнинг олдини олиш, унинг салбий оқибатлари нафақат бир фуқаро, оила, балки бутун бир ҳалқнинг генофондига салбий таъсир кўрсатишими назарий ва амалий мисоллар орқали намоён бўлади. Статистик маълумотларга кўра бир йилда дунё бўйича 1 миллион 300-400 мингдан ортиқ инсонлар диний экстремизм жабрдийдасига айланишади. Энг ачинарлиси, бу статистик маълумотларнинг катта қисми ёшларга тенг келгани ҳар бир инсонни, ёшлар билан янада тарбия жараёнини оширишга ундаши, огоҳликни кучайтиришга бор эътиборини қаратиши лозимлигини замоннинг ўзи тақозо килмоқда.

Шу муносабат билан Тошкент Тиббиёт академияси қошидаги академик лицей залида диний экстремизм фояларининг олдини олиш бўйича маънавий-маърифий ва профилактик тадбир бўлиб ўтди.

Тадбирни ТТА маънавий-маърифий ишлар бўйича проректор Т.Бобомуратов кириш сўзи билан очиб, бугунги тадбирдан кўзланган асосий мақсад, профессор ўқитувчilar ва талаба-ёшларни тўғри йўлдан оздиришга ҳаракат қилаётган турли бузгунчи гояларга қарши, айниқса, диний экстремизм ва унинг салбий оқибатларига қарши мағкуравий иммунитетни шакллантириш, зарур вақтда ана шундай кучларга қарши маърифат илми билан қарши курашиш кераклигини тушунишидан иборат эканлигини таъкидлаб, Тошкент Тиббиёт академиясида ҳам бу борада кўпгина амалий тадбирлар ўтказиб келинаётганлиги ҳақида тўхталиб ўтди. Шундан сўнг Тошкент шаҳар ИИББ ва ТҚБ бошлиғи ўринбосари А.Х.Шукуров ўз фикр ва мулоҳазаларини ўртоқлашиб, онг ва тафаккуримиз ўзгариб, Ватан равнақи, юрт тинчлиги, ҳалқ фаровонлиги йўлида ҳалқимизнинг шахсий, умумиллий мақсадлар муштараклигига ҳамда ғоявий бирлика интилиш ҳисси үйғониш асосида бизнинг мустақил юксалиш натижаларимизни кўра олмайдиган, маънавий қадриятларимизни қадрсизлантиришга қаратилган

ғоявий таҳдидлар ҳамон давом этा�ётганлигини, маданиятсиз ва инсоний хислатларини йўқотган ашаддий жиноятчилар қабих ишга кўл уришлари ҳамда ҳозирги кунларда терроризм янги шакл олиб, энг замонавий қуроллардан фойдаланиш орқали қабих ниятларини амалга ошираётганликлари ҳеч кимга сир эмаслиги ҳақида қисқача тўхталиб ўтди.

Шундан сўнг ижтимоий фандар кафедраси ўқитувчisi А.Раззоқов ўз маърузаси тақдимоти билан иштироқ этиб, жумладан, янги аср бўсағасида қонли урушлар, ҳарбий юришлар, иқтисодий исканжага олишлар ўрнига мағкуравий воситалар ва маънавий “курол”лар воситасида одамларнинг тафаккури, онги ва дунёқарашини эгаллашга уринишлар тобора кўзга ташлана бошлаши,

бу курашда бошқа худуд ва ҳалқларни ўзига қарам қилиш учун очиқ кўриш ва сезиш қийин бўлган усул ва воситалар, хусусан, маънавий бузгунчилик услублари кўлланилмоқда

бду таъкидлаб ўтди.

Бу курашнинг моҳияти фикрға қарши фикр, ғоя қарши ғоя, жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш тамоилида олиб борилади. Юртимиздаги барқарор ижтимоий-иктисодий вазият, кучли ижтимоий сиёсат, миллий ғоя негизида мағкуравий тарбия ва маънавий-маърифий тарғибот ишлари, ҳалқимизнинг ўз эътиқодига содиқлик тамоилларини аллақачон аниқ белгилаб олганлигини таъкидлаш лозим.

Тадбир сўнгидага талабалар томонидан берилган саволларга мутахассислар тушунарли ва огоҳликка даъват этган ҳолда жавоб бердилар.

Қизғин сұхбатдан сўнг ТТА маънавий-маърифий ишлар бўйича проректор Т.Бобомуратов тадбир қатнашчилариға миннатдорчилик билдириб, бу каби давра сұхбатларини тез-тез ўтказиш фойдадан ҳоли бўлмаслигини таъкидлади.

Гавҳар ҲАЙДАРОВА,
ЛОР касалликлари кафедраси
ассистенти, т.ф.д

ДИНИЙ ЭКСТРЕМИЗМ ҒОЯЛАРИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ БЎЙИЧА ТАДБИР БЎЛИБ ЎТДИ

Тилингда бўлса болинг, кулиб бокар иқболинг

Ҳикмат

“ҚУВНОҚЛАР ВА ЗУККОЛАР” КҮРИК-ТАНЛОВИ БҮЛИБ ЎТДИ

“Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати бошланғич ташкилоти ҳамда академия маънавият ва маърифат бўлими билан ҳамкорликда иқтидорли ёшларни аниқлаш ва уларнинг қобилияtlарини кенг турда тарғиб этиш мақсадида 2017 йил 1 апрель куни Талабалар турар жойи ҳовлисида факультетларро “Қувноқлар ва зукколар” кўрик-танлови бўлиб ўтди. Кўрик-танловда даволаш факультетининг “Original”, тиббий-профилактика факультетининг “White star”, тиббий-педагогика факультетининг “Akademiklar” жамоалари куч синашиди. Кўрик-танловда жамоалар 3 та шарт бўйича беллашишиди:

“Янги мавсум, янги мэрралар” – танишув шарти;

“Миш-мишларга қараганда” – савол-жавоб шарти;

“Овозларни созлаймиз” – мусиқий чиқиши шарти.

Жуда қизиқарли ва ҳазилларга бой ўтган кўрик-танлов натижасига кўра:

Тиббий-профилактика факультетининг “White star” жамоаси 15,3 балл билан 1-уринни;

Тиббий-педагогика факультетининг “Akademiklar” жамоаси 14,6 балл билан 2-уринни;

Даволаш факультетининг “Original” жамоаси 14,4 балл билан 3-уринни эгаллади.

Танловда фаол қатнашган талабалар орасидан даволаш факультетининг 1-курс талабаси Моҳинур Худойбердиева “Энг шўх қиз” ва

тиббий-педагогика факультетининг

5-курс талабаси Самад Султонов “Энг шўх йигит” номинацияси бўйича мукофотланди. Голиб ва совриндорлар ташкилотчilar томонидан диплом ва эсадлик совғалари билан тақдирланди. Иштирокчilарга махсус дипломлар ва эсадлик совғалари, голиб жамоага эса “Камолот” кубоги топширилди.

И.ОТАЖОНОВ

РАЙХОННИНГ ШИФОЛИГИ

Ҳалқимиз азал-азалдан райхонни ҳовлининг кўрки, хонадон фазилати сифатида экиб, барги ва гулларидан овқатга хуштаъм бағишливи восита сифатида фойдаланиб келганилар. Барги ва гулларини қуритиб, қиши ойларида ҳам овқатга солишган, чой ўрнида қайнатиб ичишган. Балки, унинг шифобахшлик фазилатларини билишганидан шунчалар эъзозлашиб, боғ ва ҳовлиларига экишган, ҳатто қиши ойларида гултувакларда кўкартиришиб, истеъмол қилишган.

Райхоннинг мижози биринчи даражада иссиқ ва иккинчи даражада қуруқ.

Унинг шифобахшлик хислатлари: буни ейилса, миядаги тиқилмаларни очади, ҳамма аъзолардаги шишлиарни бартараф қилади, кўкрак ости аъзолари, нафас олишдаги қийинчилик ва ўйталга барҳам беради. Агар райхонни чайнаса ёки суви билан оғизни чайилса, оғиз ичининг ачишишини, уни оғиз пишиши ҳам дейишади, бартараф этади.

Райхонни сувда бир кечга ивтибиб қўйиб, эртаси ўша сув ичилиса, баданинг иссиқ аъзоларини совуқка айлантиради, куч бағишлиайди.

Райхонни ҳидланса, иссиқдан бўлган бosh оғриғига, шунингдек, сафар чоғида бosh оғриғи пайдо бўлса, оғриқларни босади, вабо иллатини даф этади.

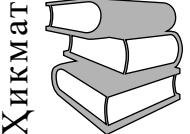
Унинг ҳидидан заарлар жонзорлар қочади. Уруғи ҳамма мижозлар учун ёқимли бўлиб, ми-

жозда бу мўтадиллар.

Шуни алоҳида огоҳлантироқ жоизки, район уруғини туйиб, бошқа шифобахш воситаларга аралаштириши табиблар ва ҳакимлар мумкин эмас, деб таъкидамишлар. Табобатда унинг танасидан олинган сув ҳам шифо. Лекин районни туйган пайтда ана шу қисм барҳам топади.

“Кифояи мансурий” китобининг муаллифи ва бошқа ҳакимлар район уруғини туйилгани таркибида ман қилувчи ва қабзият ҳосил қилувчи қувват кўплигини таъкидлашган. Унинг туйилганини бодомлар елими билан бирга истеъмол қилинса, иҷетарни тўхтатишига яхши даво бўлади. Шунингдек, сувда қайнатиб, суви ичилиса ҳам кетаётган ични тўхтатиб, беморнинг ҳолатини яхшилайди.

**“Шифо ҳазинаси”дан
Дилноза НИЗОМОВА,
даволаш факультети 607-гурух талабаси**

Мехнат – инсонни улуғлайди

Ҳикмат

АМИР ТЕМУР БУЮК ДАВЛАТ ВА СИЁСАТ АРБОБИ

1991 йилда Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнг илк кунлардан, кўп асрлар давомида аждодлар томонидан яратилган улуг, бебаҳо маънавий ва маданий меросни тикиш давлат сиёсати даражасига кўтарилиди. Машхур давлат арбоби, Урта асрлар ислоҳотчиси, саркарда, адолат учун толмас курашиб, им-фан ва маданият раҳнамоси Амир Темур даврида им-фан, маданият ва таълим мисливизда даражада юксалиди. Сиёсий майдонга қадам кўйганида Амир Темур эндиғина 24 ёшга кирганди. Мамлакат пароконда, махаллий сиёсий кучлар ўртасидаги ўзаро қарама-қаршиликлар авж олганди. Устига устак, Чингизхон авлодлари Моварооннахра геузасига ўзаро қаршиликларди.

Амир Темур ва Темурийлар даврида адабиёт, амалий ва тасвирий санъат ривожланди. Айниска, исломга кадар мавжуд бўлган деворий монументал расм ва китоб миниатюраси санъати юксалиди.

Амир Темур тарихда моҳир дипломат ва давлатлар ўртасида яхши муносабатларни ривожлантириши, савдо-иқтисодий аложаларни ўйла кўйиш тарафдори сифатида чукур из қолдири. У Европа ва Осиё ўртасида ўзаро аложаларни мустақамлаш қартилган кенг кўлумли ишларни амалга ошириди. Соҳибқирон дунёнинг тури макалатлари билан аложалар ўртатди: бир тарафдан – Хитой, Ҳиндистон, иккинчи тарафдан – Франция, Англия, Миср ва башка давлатлар.

Бугун жаҳоннинг эллиқдан ортиқ мамлакатида темуршунос олимлар илмий изланишлар олиб бормоқда. Темур ва Темурийлар даврига багишланган кўплаб китоблар чор ётилмоқда. Утган олити ўзил мобайнида Европа тилларида Амир Темурга багишлаб ёзилган салмоқли асарларнинг

сони 500 га етди. Шарқ тилларида эса 900 дан оши. Темур ва унинг даврини ўрганишга багишланган катор манбалар, китоблар, жумладан, Бўрий Ахмедовнинг Амир Темур ҳақидаги катта роман-хроники нашр этилди. Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти Ислом Каримов билан 1996 йил — Амир Темур йил деб ёълон этилши ва бу сана жаҳон миёссида нишонланиши Амир Темур номи оқланиб, ўзбек халқига бутунлай қайтаганига ёрқин дагилиди.

Жорий йилда 9 апрель куни буюк давлат ва сиёсат арбоби, маънавият ва маданият раҳнамоси Амир Темур бобомиз таваллуд топган кун. Биз бу санада буюк аждодимизнинг 681 йиллигини кенг нишонладик.

Л.МАҲМУДОВ,
иҷтимоий фанлар кафедраси асистенти

МАЪНАВИЙ-МАЪРИФИЙ ТАТБИР

Ҳаммамизга мальумки, 2016 йил 30 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг мамлакатимизнинг етакчи илмий-фан намояндлари билан уршашви бўлиб ўтган эди. Уршашуда, барча соҳалар қаторида илм-ғонни ҳам янги босқичга кўтаришдан мақсад жамият олдида турган долзарб масалаларни илм-ғонсиз тасаввур этишини имкони бўлмагани боис уни ҳар томонлама кўллаб-қувватлаш давлатимизнинг устувор вазифаларидан бирига айлангани ҳам бежиз эмас.

Бу борадаги ишлар бугун изчил ва тизимли равишда давом этирилмоқда. Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг яқинда билан килинган Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси академиклари фаoliyitini takomillashirishi wa ragbatlanteri turgisidagi farmonlarni mamlakatimizning iktisodiy-iqtisodiy taraqqiyotiida ilm-fanning urnini yanada mustahkmalash, akademiklar faoliyitini har tomonlama kouljab-kuvvatla, yoqori malakali ilmий kadrлar tayyerpas sifatini oshiriishi ragbatlanteri shaxsida bir qator marotaba etiborlashtiriladi.

Маъзур бошланган салмоқли қадамнинг самараси ўларок, Тошкент Тиббиёт академияси қараши академик лицеи макslislar zalidi shifokor, olim, ixtirochi, pedagog, Ўзбекистон Фанлар акадemiyasining akademigi Turgunpulat Obidovich Daminovning TTA talabalarini bilan davra suxhati bўlib yotti.

Давра suxhatini TTA maъnaviyat va maъrifat ishlari shaxsiyati va faoliyitiga bagishlanagan takdimot namoyish etildi.

Turgunpulat Obidovich Daminov 1941 йил 26 априлда Тошкент шахрида, хизмати олиapsida dungha keldi. 1958 йилда urta maktabni oltin medallga tamomlab, Toшkent Davlat tibbiyat institutiga yuksiga kirdi. T.Daminov raҳbarligi ostida bolalap jukumli kasalliklari yuksilishi - jiglarining jukumli kasalliklari yuksilishi. Ўзбекистон шaroitiida vurusli geriatrillarining tarkalgalanishda daraqsasi va fenotiplari kўrsatib beriladi. Olib borilgan ilmий ishlar natiжasida chouziluvchan va surunkali vurusli A va B geriatrillarining rivoхlanishi mehnazmlari olib beriladi. Ikkinci yuksilishi - xavo-tomchi yuksilgan jukumli kasalliklar, jumladan qizamik, teplik, kўyt yuksil, gripligining kechish xususiyatlari yuksilishi. Uchinchisi yuksilishi - utkirk ichak infeksiyalarining kechish xususiyatlari, diagnoстikasi va davolascha choralarining takomillashirishi. T.Daminov raҳbarligi yuksilishi - infektolologiyalari parhesa takomillashiriladi. T.TA talabalarini bilan bolalardagi OIB-infeksiyasiining янги yuksilishi yuksilishi.

кечиш хусусиятларини ўрганишда Т.Даминов катта илмий мактаб яратгандар. Уларнинг раҳбарларидан тибbiyettinriga turli mutaxassislari bўйича 40 dan ortiq fan nomzodlariga, 18 ta fan doktori tayrlanadi. Ustozning fojalariga va ilmий yuksilishi xozirgi kunda sonli shogirdlarri va eʼosh olimlari olimlari bilan oshiriladi. T.Daminovning dolzorlar chukur ilmий izlanişlari dommij rabiwiya MDX va turli davlatlarineng etakchi olimlari yuksiga jalb etgan. U kўp marotoba et davlatlarda maʼruza yuksiga taklif etildi, konress va turli anjumonlarda maʼruzelar kiliib, faoliyitiroq etdi. T.Daminov 400 dan ortiq ilmий makolalar, 13 monografiya va 30 dan ortiq metodik kўlmlanmalari muallifi. T.Daminov raҳbarligi ostida "Oкумия касалliklari" (2 tomlari), "Umumiy amaliyot shifokori amaliyotida jukumli kasalliklari", "OIB infeksiyasi" darsliklari yaratildi. T.Daminov inson salomatligini saqlash, bemorlar dardiga shifo topish, kolaversta, mustaqil Yuzbekistonning ham mavnun, ham jismonan sogrom fuqarolaring yuriga umr, yuksiga eʼosh kuchish kabib ulug ishlarni amalga oshirishdan maqсад kiliib olgan. Xech bir hajrlri ish xukumatimiz etiboridan qolmайдi. Akademik T.Daminov "Dustligi" ordeni va Albert Shvaydar nomidagi Xalqaro oltin medali bilan, soʻglikni saqlash tizimida qilgan mehnatlari taqdirlanib.

Ўзбекистон Республикаси Mustaqilligining 25 yilligiga munosabati bilan Turgunpulat Obidovich Daminov "Eʼl-yort xurmati" faʼhril ordeni bilan taqdirlandi. T.Daminov bugungi kunda nafaqat talaba-eshshargar, balki eʼosh pedagoglarga va shifokorlarga ham yuz bilim va kunnikmalari yuksilishi. Xeʼsh beriladi.

Акадemik T.O.Daminovning haʼyeti va ikodiy yuksilishi, uning mashxur olim va tashkilotchilari bilan etar etkan, talabalari misz uslubini qiziqirishiga beraib, etarliche haʼyet saboqlari bўyicha ham zarur bўlgan boishlangan ishlarni albatte xajrlar tugaşinini va bу barcaga ibrat bўliishiňin barçamis jašchi bilamiz.

Акадemik bilan bўlib ўtgan davra suxhati qizigʻin va faoliy tarsida davom etar etkan, talabalari misz uslubini qiziqirishiga beraib, etarliche haʼyet saboqlari bўyicha ham zarur bўlgan boishlangan ishlarni albatte xajrlar tugaşinini va bу barcaga ibrat bўliishiňin barçamis jašchi bilamiz.

R.POLPOVONOV,
TTA maʼnaviyat va maʼrifat bўlimi uslubchisi

Табият – билимлар ҳазинаси

Ҳикмат

2016-2017 ЎҚУВ ЙИЛИ КУЗГИ СЕМЕСТР НАТИЖАЛАРИ, ЮТУҚ ВА ВАЗИФАЛАР

О.Р. ТЕШАЕВ,
Тошкент Тиббиёт академияси ўқув ишлари бўйича проректори, т.ф.д., профессор

Ўзбекистон Республикасида "Таълим түғрисида"ги Қонун ва "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури" асосида олиб бориладиган ислоҳотларнинг туб мақсади давлат ва жамиятнинг таълим жараёни олдига қўйган буюртмасини, яъни тиббий таълим тизими учун соғлиқни сақлаш тизимига рақобатбардош, илмий салоҳиятга эга бўлган етук мутахассисларни тайёрлаш, уларга бериладиган таълимтарбия ва илмий билимлар мазмунини токомиллаштиришга қаратилган.

Тиббий таълим тизими тузилишидаги кенг қарорвли ислоҳотларни олий таълим мусассасаларининг педагоглари илфор педагогик технологияларни ўзлаштириш ва ўқув жараённида кўллаш билан мустаҳкамлашлари зарур. Бунинг учун ўқув жараёнини технологик ёндашув асосида ташкил этишда талабаларни илмий тадқиқот ишларига мақсадли йўналтиришга ўргатиш талаб этилади. Бу эса таълим жараёнини инновацион ёндашувлар асосида ташкил этишда талабаларнинг илмий дунёкарашини шакллантирмай таълим тизимини ислоҳ қилишни ва уни тараққий этиришни тасаввур қилиб бўлмаслигини кўрсатади.

Тошкент Тиббиёт академиясида хам ўқув жараёнини ташкил этишда илфор педагогик технологияларни кўллаш, талабаларга таълим ва тарбия билан бирга уларни илмий тўғракларга жалол этиш, фанларга бўлган қизиқини оширишга эътибор қартилмоқда.

Кузги семестр давомида очик дарслар, очик маъruzalar, интеграл маъruzalar ва муаммоли маъruzalar билан бирга илфор педагогик технологияларни ўқув жараёнига тадқиқ этишига қаратилган ишлар олиб борилди.

Бажарилган ишлар ва яратилган шарт-шароитлар натижасини баҳолаш мақсадида 2016-2017 ўқув йили кузги семестр натижалари таҳлил қилинди ва бунда бакалавриат ва магистратура талабаларнинг ўзлаштириш ва сифат кўрсатичлари ўрганилди.

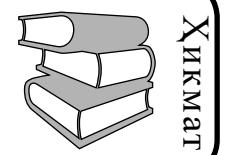
Семестр натижалари таҳлил қилинганда умумий ижобий ўзгаришлар билан бирга илфор фанлар ва курсларда умумий кўрсатичдан паст натижалар ҳам кузатилди.

Кузги семестрда академиянинг бакалавриат таълим йўналишларида 3482 талаба, магистратурда 627 талаба, жами – 4109 талаба таҳсил олган. Факультетлар кесимида биринчи киришда ўзлаштириш (жадвал 1) кўрсатичини кўрадиган бўлсак - даволаш факультети бўйича – 78,3 фоизни, тиббий педагогика факультети – 69,0 фоизни, тиббий профилактика факультетида – 69,8 фоизни, OMX факультетида – 88,0 фоизни ва ҳарбий тиббий факультетда 78,8 фоизни ташкил этди. Сифат кўрсатичлари даволаш факультетида – 46,6 фоизни; тиббий педагогика факультетида – 34,9 фоизни, тиббий профилактика факультетида – 39,8 фоизни; OMX факультетида – 65,2 фоизни ва ҳарбий тиб-

(Давоми 5-бетда.)

Табиат – мўъжизалардан иборат

Хикмат

(Давоми. Боши 4-бетда.)

Ўқув жараёнига ахборот коммуникацион технологияларини кенг тадқиқ этиш, электрон модул тизимидан унумли фойдаланиш ва доимий токомиллаштириб боришини таъминлаш.

2. Илфор педагогик ва ахборот коммуникацион технологияларининг талабаларда клиник фикрларни ривожлантирадиган, талабалар билимини объектив баҳолашга қаратилган, талабалар учун қизикларни ва кўп маълумот беришга йўналтирилган усуллари бўйича семинар тренинглар ташкил этиш ва уларни ўқув жараёнига кенг тадқиқ этиш.

3. Кафедраларда очик дарслар ўтказиш орқали илфор педагогик ва ахборот технологияларини кафедраларнинг барча педагогларига ўргатиши.

4. Очик ва интеграл маъruzalar ўқиши учун Республикада кўзга кўринган мутахассислар ва чет эл нуфузни университетларидан профессорларни таклиф этиши.

5. Битирувчи курс талабаларининг амалий кўнижмаларини ривожлантириш мақсадида ҚВПлари ва оиласиевий поликлиникаларда амалиёт ўтишини мунтазам йўлга қўйиш.

Жадвал 1.
Факультетлар кесимида ўзлаштириш ва сифат кўрсатичлари

	Даволаш		Тиббий педагогика		Тиббий профилактика		ОМХ		Харбий тиббий		Академия бўйича	
	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017	2015-2016	2016-2017
Ўзлаштириш фоизни	64,4	78,3	71,3	69,0	78,7	69,8	75,8	88,0	77,6	78,8	73,5	75,8
Сифат кўрсатичи фоизни	34,5	46,6	27,8	34,9	33,5	39,8	46,0	65,2	42,0	72,2	36,8	49,7

Жадвал 2.
Даволаш факультети талабаларининг айрим фанлардан ўзлаштириш ва сифат кўрсатичлари

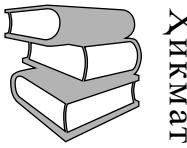
№	Фанларнинг номи	Курс	Ўзлаштириш кўрсатичи(фоизни)	Сифат кўрсатичи(фоизни)
1	Акушерлик	4	100	91,6
2	Урология	4	99,2	100
3	Ички касалликлар	4	98,2	94,9
4	Болалар хирургияси	5	100	96,7
5	Анестезиология ва реаниматология	5	98,7	92,3
6	Реабилитология	6	100	92,9
7	Урология	6	96,2	87,7

ЁШ ОЛИМЛAR КУНЛАРИ

Мамлакатимизда ёшларга оид сиёсатнинг изчил амалга оширилиши натижасида кўплаб ёш тадқиқчиларнинг юзага чиқиши учун катта имкониятлар яратилди. Чунки, олий таълимда интellektual, кенг фикрли, барои дунёқарашга эта, ривожланган мутахассислар тайёргарлигини таъминлаш, уларнинг салоҳиятини юқсалтириш, илмий тадқиқот ишларига йўналтириш, ёш олимлар иқтидорини юзага чиқариш каби эзгу мақсадлар устозлардан катта куч ва шикоатни талаб қилади. Президентимиз фармонлари асосида бундай эзгу мақсадларни амалга ошириш, иқтидорли ёшларни кўплаб-куватлаш Тошкент Тиббиёт академиясининг устувор йўналишларидан бири хисобланади. Анъанага кўра 2017 йил апрель ойида Тошкент Тиббиёт академияси ёш олимларнинг тиббиётнинг долзарб масалаларига бағишлиган илмий-амалий конференцияси пойтахтизмизнинг "International" меҳмонхонасида бўлиб ўтди. Конференцияда талабалар, магистрлар ва ёш олимлар қатнашдилар. Анжуманда академия профессорлари, Тошкент давлат стоматология инстититининг ўқитувчилари ва талаба-ёшлар иштирок этдилар. Мазкур анъанавий илмий-амалий анжуман тиббиёт мутахассислари ва бўллаҳак шифокорларнинг амалий билимларини мукаммаллаштириш, илмий ишларини намойиш этиши, амалий натижаларни таҳлил этиши мақсадида ўтказиб келинмоқда. Ёш олимлар конференциясида ТТА мақала ошириш фанларни ичики касалликлар №1 кафедраси магистратура кардиология йўналишидаги магистр талабалар ва иқтидорли талабалар ҳам фаол иштирок этдилар. Жумладан, кардиология йўналишидаги магистратура 2-курс талабаси Беҳзод Бобоев ўз илмий тадқиқот ишлари натижасини инглиз тилида маъруза қилиди. Ёш олимлар конференцияси давоми бўлган иқтидорли талабалар иштирокида ўтказилган анжуманда кафедранинг тажрибали педагог ўқитувчилари

тайёрлаган бир қатор иқтидорли талабалари Д. Низамова, Р. Фозилжонов, С. Сайдмурадов, Ш. Шоисламова, М. Назарова, Н. Ботирова, Ж. Туланбаев фаол иштирок этдилар. Совринли ўринларни 6-курс талабаси Б. Одилов биринчи ўринни (ички касалликлар №1), 5-курс талабаси А. Халикова (клиник фармакология кафедраси) иккичи ўринни ва 6-курс талабаси И. Назарова (ички касалликлар №2) учинчи ўринни эгалладилар. Ёш олимлар конференцияда фанатина талабалар амалиёт ўтишини мунтазам йўлга қўйиш.

М.ЗУБАЙДУЛЛАЕВА,
TTA малака ошириш факультети Ички касалликлар №1 кафедраси катта ўқитувчиси, т.ф.н.

Хикмат

Ер – хазина, сув – олтин

Хикмат

Хикмат